

शिक्षण मंडळ, कराड संचालित
महिला महाविद्यालय, कराड
B.A.II, Sem – III, Paper - IDS
Social Reforms in India
भारतातील सामाजिक सुधारणा

प्रा.अखिलेश शिंदे

M.A.,M.Phil.,SET,NET

* बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ प्रश्न

१. यांनी ब्राह्मो समाजाची स्थापना केलेली आहे.

राजा राममोहन रॉय

२. सन १८२२ मध्ये 'युनिटेरियन कमिटीची' स्थापना यांनी केली.

राजा राममोहन रॉय

३. 'संवाद कौमुदी' हे वृत्तपत्र यांनी सुरु केले.

राजा राममोहन रॉय

४. भारतात सामाजिक प्रबोधनाला कधी सुरवात झाली.

१९ वे शतक – ब्रिटीश राजवट

५. भारतातील पहिली सुधारणा चळवळ म्हणून कोणत्या चळवळीला ओळखले जाते.

ब्राह्मो समाज

६. आधुनिक भारताचे जनक व व भारतीय प्रबोधनाचे आद्य प्रवर्तक म्हणून कोणाला ओळखले जाते.

राजा राममोहन रॉय

७. 'आत्मीय सभा' कोणी स्थापन केलेली होती.

राजा राममोहन रॉय

८. स्वामी दयानंद सरस्वती यांनी या समाजाची स्थापना केली.

आर्य समाज

९. स्वामी दयानंद सरस्वती यांचे मूळ नाव असे होते.

मूळशंकर

१०. आर्य समाजाची स्थापना कोठे व कधी करण्यात आली.

मुंबई, १० एप्रिल १८७५

११. आर्य समाजाच्या प्रचाराचे प्रमुख केंद्र कोणते होते.

लाहोर

१२. 'सत्यार्थ प्रकाश' व 'वेदांवरील भाष्य' हे ग्रंथ कोणाचे आहेत.

स्वामी दयानंद सरस्वती

१३. वैदिक धर्म व वेदांचे महत्व कोणी स्पष्ट केले आहे.

स्वामी दयानंद सरस्वती

१४. मलबार याठिकाणी धर्म शुद्धीकरणाची चळवळ कोणी राबवली .

स्वामी दयानंद सरस्वती व आर्य समाज

१५. यांनी १८९७ मध्ये 'रामकृष्ण मिशनची' स्थापना केली .

स्वामी विवेकानंद

१६. स्वामी विवेकानंद यांनी आपले गुरु यांच्या विचारांचा प्रसार करण्याचे कार्य केले.

रामकृष्ण परमहंस

१७. स्वामी विवेकानंद हे येथे भरलेल्या जागतिक धर्मपरिषदेत सहभागी झाले होते.

शिकागो

१८. महात्मा जोतीबा फुले यांच्या कुटुंबाचे हे उपनाम होते.
गोऱ्हे

१९. यांना महाराष्ट्राचे 'मार्टिन ल्युथर किंग'असे म्हणतात.
महात्मा जोतीबा फुले

२०. सत्यशोधक समाजाची स्थापना यांनी केली.
महात्मा जोतीबा फुले

२१. यांनी 'शेतकऱ्यांचा आसूड' हा ग्रंथ लिहिला.
महात्मा जोतीबा फुले

२२. मध्ये महात्मा फुले यांनी पुण्यात पहिली मुलींची शाळा सुरु केली.
१८४८

२३. महात्मा फुले यांनी पुढीलपैकी कोणते पुस्तक लिहिलेले नाही.
अ) गुलामगिरी
ब) शेतकऱ्यांचा आसूड
क) ब्राह्मणांचे कसब
ड) सत्यार्थ प्रकाश

२४. महात्मा फुले यांचे मुल गाव कोणते आहे.
सातारा जिल्यातील - कटगुण

२५. महात्मा फुले यांनी अस्पृश्यांसाठी स्वतंत्र शाळा कधी व कुठे सुरु केली.
१८५२ - वेताळ पेठ

२६. महात्मा फुले यांनी अस्पृश्यांच्या शिक्षणासाठी कोणती संस्था स्थापन केली होती.
'महार,मांग इत्यादी लोकांस विद्या शिकविण्याकरिता मंडळी'

२७. महात्मा फुले यांनी परीताक्त्या स्त्रियांना होणाऱ्या मुलांचा सांभाळ करण्यासाठी कोणत्या गृहाची स्थापना केली.

बालहत्या प्रतिबंधक गृह - १८६३

२८. 'गुलामगिरी' ह ग्रंथ कोणी लिहिला आहे.

महात्मा जोतीबा फुले

२९. 'स्त्री पुरुष तुलना' ह ग्रंथ कोणी लिहिला आहे.

ताराबाई शिंदे

३०. 'ब्राह्मणांचे कसब' या पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत.

महात्मा जोतीबा फुले

३१. सत्यशोधक समाजाची स्थापना कोणी केली आहे.

महात्मा जोतीबा फुले - २४ सप्टेंबर १८७३

३२. सत्यशोधक समाजाचे प्रमुख तत्व काय होते.

सामाजिक व धार्मिक गुलामगिरी नष्ट करणे

३३. सत्यशोधक समाजाचे ब्रीदवाक्य काय होते

सर्वसाक्ष जगत्पती । त्याला नको कोणाची मध्यस्थी ।

३४. सत्यशोधक समाजाचे मुखपत्र म्हणून हे वृत्तपत्र महात्मा फुले यांनी सुरु केले.

दीनबंधू

३५. हे राजर्षी शाहू महाराज यांचे मूळ नाव आहे.

यशवंत

३६. कोल्हापूर संस्थानाच्या शिक्षणाधिकारी होत्या.

श्रीमती रखमाबाई केळुसकर

३७. सन मध्ये राजर्षी शाहू महाराजांनी कोल्हापूर संस्थानात प्राथमिक शिक्षण सक्तीचे केले होते.

१९१७

३८. राजर्षी शाहू महाराजांनी अस्पृश्य मुलांसाठी वसतीगृह काढले.
मिस क्लार्क

३९. छत्रपती शाहू महाराजांनी मल्लविद्येसाठी मैदान उभारले.
खासबाग

४०. ब्राह्मणांचे धार्मिक विधीतील महत्व कमी करण्यासाठी शाहू महाराजांनी
शाळा काढली.
पुरोहितांची शाळा

४१. राजर्षी शाहू महाराजांचा जन्म कुठे व कधी झाला.
कागलच्या घाटगे घराण्यात – २६ जून १८७४

४२. राजर्षी शाहू महाराजांचे शिक्षण राजकोट येथे यांच्या मार्गदर्शनाखाली झाले.
प्रिन्सिपल मॅकनॉटन

४३. अस्पृश्यांसाठी असणाऱ्या स्वतंत्र शाळा बंद करण्याचा निर्णय शाहू महाराजांनी कधी
घेतला.
१९१९

४४. मागासवर्गीय लोकांना सर्वप्रथम सरकारी नोकरीमध्ये ५०% आरक्षण कोणी दिले.
राजर्षी शाहू महाराज

४५. वसतीगृहांची जननी म्हणून ओळखले जाते.
कोल्हापूर

४६. पुणे करार डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर आणि यांच्या मध्ये झाला.
महात्मा गांधी

४७. बहिष्कृत हितकारिणी सभेची स्थापना यांनी केली.
डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर

४८. सन १९३१ मध्ये नाशिक येथील प्रसिद्ध मंदिरात अस्पृश्यांना प्रवेश मिळवण्यासाठी सत्याग्रह करण्यात आला होता.
काळाराम
४९. सन १९२० मध्ये डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांनी हे वृत्तपत्र सुरु केले.
मूकनायक
५०. भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार म्हणून यांना ओळखले जाते.
डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर
५१. डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांनी या शिक्षण संस्थेची स्थापना केली.
पीपल्स एज्युकेशन सोसायटी
५२. डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांनी नागपूर याठिकाणी धर्माचा स्वीकार केला.
बौद्ध
५३. सन १९२० मध्ये कोल्हापूर येथील या ठिकाणी अस्पृश्यता निवारण परिषद झाली.
माणगाव
५४. राजर्षी शाहू महाराज यांनी देवदासी प्रथा – प्रतिबंध कायदा कधी केला होता.
१७ जानेवारी १९२०
५५. राजर्षी शाहू महाराज – आंतरजातीय विवाह कायदा
१२ जुलै १९१९
५६. कोल्हापूर संस्थानात वेठवरला पद्धत कोणी बंद केली.
राजर्षी शाहू महाराज
५७. कोल्हापूर संस्थानात हजेरी व वेठबिगारी पद्धत बंद कोणी केली.
राजर्षी शाहू महाराज

५८. पासून भारतीय राज्यघटनेची अंमलबजावणी सुरु झाली.

२६ जानेवारी १९५०

५९. डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर भारतीय राज्यघटनेच्या समितीचे अध्यक्ष होते.

मसुदा

६०. दलितांच्या मुक्तीसाठी डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांनी १९२७ मध्ये सत्याग्रह केला.

महाड